

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

17715/1/13 REV 1

(OR. en)

PRESSE 572
PR CO 68

PERSMEDEDELING

3283e zitting van de Raad

Buitenlandse Zaken

Brussel, 12 december 2013

Voorzitter

Catherine Ashton

hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse
zaken en veiligheidsbeleid

P E R S

Wetstraat 175 B – 1048 BRUSSEL Tel.: +32 (0)2 281 6319 / 6319 Fax: +32 (0)2 281 8026
press.office@consilium.europa.eu <http://www.consilium.europa.eu/press>

17715/1/13 REV 1

1
NL

Voornaamste resultaten van de Raadszitting

*De Raad heeft besloten dat de voorwaarden voor een volledige hervatting, door de EU, van de ontwikkelingssamenwerking met de **Republiek Guinee** zijn vervuld. Omdat de parlementsverkiezingen van 28 september 2013 inclusief waren en vreedzaam zijn verlopen, konden de in 2009 uit hoofde van artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou door de EU vastgestelde maatregelen worden opgeheven.*

*Voorts heeft de Raad de balans opgemaakt van het werk dat door de internationale gemeenschap wordt verricht om over te gaan op een overkoepelend **post 2015-kader** voor armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling, dat in de plaats moet komen van de in 2015 aflopende millennium-doelstellingen voor ontwikkeling.*

*Daarnaast heeft de Raad gesproken over **beleidscoherentie voor ontwikkeling**, en zijn politiek engagement alsook zijn toezeggingen ter zake bevestigd; daarbij heeft hij gewezen op de Verdragsverplichting om in beleid dat gevolgen kan hebben voor de ontwikkelingslanden, rekening te houden met de doelstellingen van ontwikkelingssamenwerking.*

*Voorts heeft de Raad **overgangsmatregelen voor het beheer van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)** vastgesteld. Aangezien de inwerkingtreding van het Intern Akkoord van het elfde EOF wellicht wordt uitgesteld tot na 1 januari 2014, heeft de Raad een overbruggingsfaciliteit opgezet om ervoor te zorgen dat fondsen voor samenwerking met de ACS-staten en met de landen en gebieden overzee beschikbaar blijven tussen januari 2014 en de inwerkingtreding van het Intern Akkoord.*

INHOUD¹

DEELNEMERS	4
-------------------------	----------

BESPROKEN PUNTEN

Op weg naar een overkoepelend post 2015-kader	6
Uitvoering van de Agenda voor verandering.....	6
Beleidscoherentie voor ontwikkeling.....	7
Aangelegenheden in verband met de Democratische Republiek Congo/de Grote Meren.....	9

ANDERE GOEDGEKEURDE PUNTEN

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

– Europees Ontwikkelingsfonds - overbruggingsfaciliteit	10
– Hervatting van de ontwikkelingssamenwerking met de Republiek Guinee	10
– Europees jaar van de ontwikkeling 2015.....	10
– Financiering van armoedebestrijding	11
– Jaarverslag over het ontwikkelingsbeleid in 2012.....	17
– EU-steun voor democratisch bestuur.....	19

¹

- Wanneer de Raad verklaringen, conclusies of resoluties heeft aangenomen, wordt dat in de titel van het betrokken punt vermeld. De aangenomen teksten staan tussen aanhalingstekens.
- De documenten waarvan het nummer in de tekst wordt genoemd, staan op de internetsite van de Raad <http://www.consilium.europa.eu>.
- Besluiten ten aanzien waarvan verklaringen voor de Raadsnotulen zijn afgelegd die beschikbaar zijn voor het publiek, zijn aangegeven met een asterisk; de tekst van de verklaringen staat op de bovengenoemde internetsite van de Raad en is ook verkrijgbaar bij de Persdienst.

DEELNEMERS

Hoge vertegenwoordiger

mevrouw Catherine ASHTON

hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

België:

de heer Jean-Pascal LABILLE

minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelings-samenwerking

Bulgarije:

de heer Dimiter TZANTCHEV

permanent vertegenwoordiger

Tsjechië:

de heer Tomáš DUB

viceminister van Buitenlandse Zaken

Denemarken:

de heer Rasmus HELVEG PETERSEN

minister van Ontwikkelingssamenwerking

Duitsland:

de heer Dirk NIEBEL

minister van Economische Samenwerking en Ontwikkeling

Estland:

de heer Urmas PAET

minister van Buitenlandse Zaken

Ierland:

de heer Joe COSTELLO

onderminister bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en Handel, belast met Handel en Ontwikkeling

Griekenland:

de heer Théodoros SOTIROPOULOS

permanent vertegenwoordiger

Spanje:

de heer Jesús Manuel GRACIA ALDAZ

staatssecretaris van Internationale Samenwerking en Ibero-Amerikaanse Zaken

Frankrijk:

de heer Pascal CANFIN

minister onder de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Ontwikkelingssamenwerking

Kroatië:

mevrouw Vesna BATISTIĆ KOS

staatssecretaris, ministerie van Buitenlandse en Europese Zaken

Italië:

de heer Lapo PISTELLI

viceminister van Buitenlandse Zaken

Cyprus:

de heer Kornelios KORNELIOU

permanent vertegenwoordiger

Letland:

de heer Viktors MAKAROVŠ

parlementair secretaris, ministerie van Buitenlandse Zaken

Litouwen:

de heer Rolandas KRIŠČIŪNAS

viceminister van Buitenlandse Zaken

Luxemburg:

de heer Romain SCHNEIDER

minister van Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Actie

Hongarije:

de heer Péter WINTERMANTEL

onderstaatssecretaris, ministerie van Buitenlandse Zaken

Malta:

mevrouw Marlene BONNICI

permanent vertegenwoordiger

Nederland:

de heer Pieter DE GOOIJER

permanent vertegenwoordiger

Oostenrijk:

de heer Walter GRAHAMMER

permanent vertegenwoordiger

Polen:

mevrouw Katarzyna PEŁCZYŃSKA- NAŁĘCZ

onderstaatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking,
ministerie van Buitenlandse Zaken

Portugal:

de heer Luís CAMPOS FERREIRA

staatssecretaris van Buitenlandse Zaken en Samenwerking

Roemenië:

de heer Radu PODGOREAN

staatssecretaris van Ontwikkelingssamenwerking

Slovenië:

de heer Bogdan BENKO

staatssecretaris, ministerie van Buitenlandse Zaken

Slowakije:

de heer Peter MISIK

ambassadeur, vertegenwoordiger bij het Politiek en
Veiligheidscomité

Finland:

de heer Pekka HAAVISTO

minister van Internationale Ontwikkeling

Zweden:

mevrouw Hillevi ENGSTRÖM

minister van Ontwikkelingssamenwerking

Verenigd Koninkrijk:

mevrouw Justine GREENING

minister van Internationale Ontwikkeling

.....

Commissie:

de heer Andris PIEBALGS

lid

BESPROKEN PUNTEN

Op weg naar een overkoepelend post 2015-kader

De Raad besprak de post 2015-agenda - een overkoepelend kader voor de periode na 2015, wanneer de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling verstrijken. Ook wisselde hij van gedachten over de financiering van armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling na 2015.

Uitvoering van de Agenda voor verandering

De Raad werd door de Commissie geïnformeerd over de vorderingen met de uitvoering van de Agenda voor verandering, die in mei 2012 door de Raad was vastgesteld. De ministers hielden een debat over de gezamenlijke programmering van ontwikkelingshulp door de EU en de lidstaten, die in ongeveer 40 partnerlanden van start zal gaan.

Beleidscoherentie voor ontwikkeling

De Raad wisselde van gedachten over beleidscoherentie voor ontwikkeling en de volgende conclusies aangenomen:

- "1. De Raad bevestigt zijn politieke inzet voor beleidscoherentie voor ontwikkeling, herhaalt dat hij al zijn bestaande toezeggingen op het gebied van PCD gestand zal doen, en herinnert eraan dat het Verdrag ertoe noopt rekening te houden met de doelstellingen van ontwikkelingssamenwerking in het beleid dat gevolgen kan hebben voor de ontwikkelingslanden, en deze doelstellingen na te streven in het algemeen kader van het externe optreden van de Unie.
2. De Raad is ingenomen met het vierde tweejarig PCD-verslag van de EU¹, waarin de inventaris wordt opgemaakt van de vooruitgang en waarin informatie wordt gegeven over de inspanningen van de EU en de lidstaten om PCD in de praktijk te bevorderen. Ook is de Raad ingenomen met de toegenomen politieke betrokkenheid en institutionele capaciteit om PCD te versterken in een aantal lidstaten en het Europees Parlement, en hij benadrukt dat het van belang is dat het verslag wordt verspreid en besproken binnen de EU-instellingen en in de lidstaten en niet alleen in de kringen van ontwikkelingshulp.
3. De Raad neemt nota van de vooruitgang die de Commissie en de EDEO hebben geboekt met de aanbevelingen in de conclusies van de Raad over beleidscoherentie voor ontwikkeling van 14 mei 2012, in het bijzonder wat betreft het propageren van onafhankelijke evaluaties en het versterken van PCD op landenniveau, onder meer middels een grotere rol voor EU-delegaties. Niettemin moet er nog meer vooruitgang worden geboekt.
4. De Raad herhaalt dat de EU-delegaties een wezenlijke rol spelen bij het geven van feedback over PCD-aangelegenheden en moedigt de Commissie en de EDEO aan hun inspanningen voort te zetten en verder verslag te doen over PCD-processen en -initiatieven op landenniveau. Dat houdt in dat er met de plaatselijke belanghebbenden een betere dialoog moet worden gevoerd over het effect van het EU-beleid. Het kan in dit verband nuttig zijn binnen de EU-delegaties aanspreekpunten aan te wijzen.
5. De Raad stelt vast dat in de context van het externe optreden van de EU nauwe samenwerking tussen de EDEO, de Europese Commissie en de lidstaten van de EU noodzakelijk is om de PCD te versterken.

---

¹ Doc. 15646/13.

6. De Raad erkent dat in alle daarvoor in aanmerking komende formaties van de Raad en op alle niveaus, ook op ministerieel niveau, regelmatig politieke debatten over thematische vraagstukken inzake PCD moeten worden gevoerd. Tevens stelt de Raad vast dat verdere inspanningen en politieke wil nodig zijn om de PCD steviger te verankeren in gebieden die buiten het externe optreden vallen en in debatten die nu worden gevoerd over mondiale aangelegenheden en uitdagingen, zoals het debat over een kader voor na 2015, met als doel de PCD een plaats te geven in beleidsformuleringen en ontwikkelingsprocessen na 2015. De EU kan een prominente rol spelen bij de bevordering van PCD in dit verband. Daartoe roept de Raad de Commissie, de EDEO, het Europees Parlement en de komende voorzitterschappen van de Raad van de EU op te streven naar een brede inzet voor PCD op alle beleidsgebieden en in alle instellingen, zodat er een gemeenschappelijke en toekomstgerichte interpretatie ontstaat van de uitdagingen en mogelijkheden qua PCD.
7. De Raad is ook van mening dat er verdere vooruitgang moet worden geboekt inzake diverse vraagstukken die ter sprake komen in de conclusies van de Raad van 2012 over bijvoorbeeld het meten van de beleidscoherentie voor ontwikkeling en over het propageren van een meer op feiten gebaseerde aanpak, zoals door middel van het kwantificeren van de kosten van incoherenties voor geselecteerde gevallen, en benadrukt dat er verder moet worden gegaan in de richting van een meer gerichte, operationele en op resultaten gerichte aanpak van PCD. Er moet specifiek aandacht worden besteed aan de kwaliteit van doelen en indicatoren. De effectbeoordelingen en beoordelingen en evaluaties van het duurzame effect die de EU maakt, kunnen een belangrijke rol spelen bij het van te voren integreren van PCD en het beoordelen van resultaten. De Raad roept op de ontwikkelingsdimensie van deze instrumenten te versterken in de context van de evaluatie van de bijbehorende richtsnoeren.
8. In dit verband spoort de Raad de Commissie en de EDEO aan de kennisbasis van PCD verder uit te bouwen door de inspanningen op het gebied van onderzoek naar PCD te intensiveren, bijvoorbeeld door met de OESO verder te werken aan relevante methodologieën en indicatoren, door thematische studies te maken van een geval of een land inzake PCD en door onafhankelijke evaluaties en beoordelingen uit te voeren.
9. De Raad herhaalt dat hij besloten heeft zich in de onmiddellijke toekomst te concentreren op vijf grote PCD-onderdelen, te weten handel en financiën, klimaatverandering, voedselzekerheid, migratie en veiligheid. In dat verband verzoekt de Raad de Commissie en de EDEO om samen met de lidstaten een overzicht op te stellen van komende beleidsvoorstellen en -initiatieven waarin PCD een rol speelt, op basis van de jaarlijkse werkprogramma's van de Commissie, dat vanaf begin 2014 zal worden verstrekt aan de daarvoor in aanmerking komende Raadsinstanties.
10. Tevens verzoekt de Raad de Commissie en de EDEO om een programma voor de langere termijn op te stellen dat gericht moet zijn op gebieden waarop de EU veranderingen teweeg kan brengen en waarop tastbare resultaten kunnen worden bereikt op basis van duidelijke politieke doelstellingen. In het nieuwe werkprogramma inzake beleidscoherentie voor ontwikkeling moet ook op passende wijze rekening worden gehouden met vraagstukken die voortkomen uit het kader voor na 2015.
11. De Raad ziet ernaar uit in 2015 het vijfde tweejarig PCD-verslag van de EU te mogen ontvangen."

Aangelegenheden in verband met de Democratische Republiek Congo/de Grote Meren

De Raad wisselde van gedachten over de beste manier om in de Democratische Republiek Congo (DRC) en in het gebied van de Grote Meren duurzame vrede en ontwikkeling te ondersteunen, nu de M23-beweging in het oosten van de DRC een militaire nederlaag heeft geleden en de verwachte afronding van de dialoog van Kampala tussen de regering van de DRC en M23 kansen biedt.

ANDERE GOEDGEKEURDE PUNTEN

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Europees Ontwikkelingsfonds - overbruggingsfaciliteit

De Raad heeft overgangsmaatregelen voor het beheer van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) vastgesteld, aangezien de inwerkingtreding van het in juni 2013 ondertekende Intern Akkoord van het elfde EOF wellicht zal worden uitgesteld tot na 1 januari 2014. Daarom heeft de Raad een overbruggingsfaciliteit opgezet om ervoor te zorgen dat fondsen voor samenwerking met de ACS-staten en met de landen en gebieden overzee beschikbaar blijven tussen januari 2014 en de inwerkingtreding van het Intern Akkoord. De faciliteit wordt gefinancierd uit niet-vastgelegde saldi en geannuleerde middelen van het 10e EOF en van eerdere EOF's.

Hervatting van de ontwikkelingssamenwerking met de Republiek Guinee

De Raad heeft zijn goedkeuring gehecht aan een tot de president van de Republiek Guinee gerichte brief waarin de volledige hervatting van de ontwikkelingssamenwerking tussen de EU en de Republiek Guinee wordt aangekondigd. Zie persmededeling [17479/13](#) voor nadere bijzonderheden.

Europees jaar van de ontwikkeling 2015

De Raad heeft een partiële algemene oriëntatie bereikt met betrekking tot het besluit over het Europees jaar van de ontwikkeling (2015). Doel van het Europees jaar is, rechtstreekse betrokkenheid bij, kritisch nadenken over en actieve belangstelling voor ontwikkelings-samenwerking onder Europese burgers en belanghebbenden te stimuleren, en de voordelen die de ontwikkelingssamenwerking van de EU niet alleen voor de begunstigden van de EU-hulp, maar ook voor de burgers van de EU met zich brengt, meer onder de aandacht te brengen.

Financiering van armoedebestrijding

De Raad heeft de volgende conclusies aangenomen:

- "1. De werkzaamheden tijdens de komende maanden en jaren zullen van essentieel belang zijn voor het proces om een ambitieus en alomvattend kader voor na 2015 tot stand te brengen. Naar de vaste mening van de Europese Unie (EU) en haar lidstaten moet de post 2015-agenda tot een grotere inzet van de internationale gemeenschap voor armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling leiden. Vanuit het besef dat armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling intrinsiek samenhangen, blijven wij streven naar één alomvattend kader en één reeks mondiale doelstellingen, zoals bepaald in de conclusies van de Raad van juni 2013 over de overkoepelende post-2015-agenda¹, en verheugt het ons dat de Algemene Vergadering van de VN op 25 september ingestemd heeft met het slotdocument van de speciale bijeenkomst voor de follow-up van de inspanningen ter verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's).
  2. In dit verband is de Raad ingenomen met de mededeling van de Commissie "Na 2015: naar een alomvattend en geïntegreerd financieringsmodel voor armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling" en het bijgevoegde verslag van 2013 over de verantwoordingsplicht van de EU inzake ontwikkelingsfinanciering².
- A. Naar een alomvattend en geïntegreerd financieringsmodel voor armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling na 2015**
3. Gezien de ingrijpende veranderingen waarmee de wereld wordt geconfronteerd, roepen de EU en haar lidstaten op tot een samenhangende en alomvattende internationale aanpak van de financiering na 2015, die gericht is op alle dimensies van duurzame ontwikkeling (de economische, de sociale en de milieudimensie) en die gebaseerd moet zijn op de consensus van Monterrey en de verklaring van Doha over ontwikkelingsfinanciering, op feiten gebaseerd en toekomstgericht moet zijn, en moet uitgaan van de volgende algemeen geldende beginselen:
    - a. Ieder land draagt de primaire verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling. Tegelijkertijd moeten alle landen maatregelen nemen ter verwezenlijking van de beleidsmatige toezeggingen, doelstellingen en streefcijfers die in het kader van de desbetreffende internationale processen zijn overeengekomen, onder meer inzake mondiale collectieve voorzieningen en uitdagingen, waarbij zij de vrijheid behouden om zelf de doeltreffendste maatregelen daartoe te kiezen.

---

¹ Doc. 11559/13.

² Doc. 12434/13 en 12440/13 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.

- b. Een stimulerende omgeving, gedegen en coherent beleid, inclusief een krachtiger optreden van alle landen op het gebied van beleidscoherentie voor ontwikkeling, alsmede goed bestuur, en mensenrechten en rechtsstatelijkheid zijn essentieel voor het verwezenlijken van duurzame ontwikkeling; de financiering dient te worden bekeken in de context van andere uitvoeringsmiddelen en acties die bijdragen tot de totstandbrenging van een post 2015-kader.
  - c. Om de beste resultaten te bereiken, moeten alle financieringsbronnen (publieke en particuliere, binnenlandse en internationale) strategisch worden aangeboord en gebruikt op een manier die maximale synergie en effecten sorteert.
  - d. De internationale financieringsprocessen moeten het synergie-effect op nationaal niveau tussen de diverse mondiale doelstellingen ondersteunen, en ervoor zorgen dat de inspanningen en middelen gelijktijdig en op onderling versterkende wijze kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van verschillende beleidsdoelstellingen.
  - e. Alle landen moeten een billijke bijdrage leveren. In dit verband onderkennen de EU en haar lidstaten dat Zuid-Zuidsamenwerking en driehoekssamenwerking waardevol zijn, en pleiten zij ervoor de werkwijzen van alle ontwikkelingspartners meer te harmoniseren. De internationale publieke financiering tegen de meest gunstige voorwaarden, in het bijzonder de subsidies, moet worden geregeld naar de meest behoeftige landen, met name landen in een precaire situatie.
  - f. Wederzijdse verantwoordingsplicht en transparantie van alle betrokkenen op zowel nationaal als mondiaal niveau alsmede uitgebreid toezicht op de binnenlandse en internationale financiering zijn nodig om ervoor te zorgen dat de middelen doeltreffend worden gebruikt en de nadruk sterker komt te liggen op uitkomsten en resultaten.
4. Voortbouwend op deze kernelementen zijn de EU en haar lidstaten bereid om mee na te denken over een kader voor een geïntegreerde financiële strategie, waarin de verschillende besprekingen over internationale financiering worden gecentraliseerd. Het kader dient het financieringsonderdeel van Rio+20 en de vervolgaanpak van de ontwikkelingsfinanciering samen te voegen en tevens voort te bouwen op de resultaten van het proces met betrekking tot het post 2015-kader. In dit verband steunen de EU en haar lidstaten de werkzaamheden van het intergouvernementele VN-comité van deskundigen inzake financiering van duurzame ontwikkeling om de standpunten van alle belanghebbenden te vergaren, en zien zij uit naar het verslag van het comité, dat een belangrijke bijdrage zal vormen voor het internationale proces. Tevens dient te worden gezorgd voor samenhang tussen thematische geldstromen en onderhandelingen (bv. klimaatverandering, biodiversiteit en woestijnvorming).

B. Blijvende EU-steun voor het beschikbaar stellen van middelen

5. De EU en haar lidstaten zullen meer doen opdat de MDG's uiterlijk in 2015 worden verwezenlijkt. Conform de alomvattende aanpak van de hulp aan ontwikkelingslanden bij het aantrekken van financiering uit alle beschikbare bronnen, instrumenten en mechanismen, bevestigen de EU en haar lidstaten de gedane toezeggingen inzake ontwikkelingsfinanciering. De EU en haar lidstaten memoreren de conclusies van de Raad betreffende het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering³, en blijven bereid om, in de context van belangrijke mitigatiemaatregelen en uitvoerings-transparantie, meer financiële middelen voor klimaatmaatregelen vrij te maken, en aldus voor hun deel bij te dragen tot de verwezenlijking van het door de ontwikkelde landen gestelde doel, uiterlijk in 2020 100 miljard dollar per jaar bijeen te brengen uit een breed scala van publieke en particuliere, bilaterale en multilaterale bronnen, waaronder alternatieve financieringsbronnen; ook willen zij het pad verder effenen voor de totstandkoming, uiterlijk in 2015, van een ambitieuze en juridisch bindende alomvattende mondiale overeenkomst inzake de klimaatverandering die van toepassing is op alle betrokkenen. Zij bevestigen hun beslissing te zullen bijdragen tot de verwezenlijking van de in Hyderabad gedane toezeggingen, namelijk dat de totale biodiversiteitgerelateerde financiële middelen voor ontwikkelingslanden uiterlijk in 2015 zullen worden verdubbeld, met als referentieniveau de gemiddelde jaarlijkse biodiversiteitsfinanciering van de periode 2006-2010, en dat dit niveau op zijn minst zal worden gehandhaafd tot in 2020, alsmede dat bij het vastleggen van prioriteiten en het opstellen van plannen op nationaal niveau rekening zal worden gehouden met de biodiversiteit. Tevens zullen de EU en haar lidstaten ondersteuning blijven verlenen aan samenwerking inzake wetenschap, technologie en innovatie, alsmede aan capaciteitsopbouw, met name door middel van hun expertise.

Binnenlandse publieke financiering

6. Rekening houdend met het feit dat in de ontwikkelingslanden als geheel de nationale publieke middelen reeds meer dan het twintigvoudige van de internationale publieke financiering bedragen – al blijft dat weinig in een aantal van de armste landen – zullen de EU en haar lidstaten hun steun blijven verlenen voor een grotere financiering uit nationale bronnen en de capaciteit van de partnerlanden op belastinggebied verder ondersteunen. De EU en haar lidstaten spreken tevens hun waardering uit voor de besprekingen over het vrijmaken van nationale middelen die in internationale gremia zoals de G8 en de G20 worden gehouden. De EU en haar lidstaten zullen goed bestuur, met inbegrip van goed financieel bestuur, de bestrijding van corruptie, belastingparadijzen en illegale geldstromen, blijven ondersteunen en zullen, met name door middel van expertise en technische bijstand, meer steun verlenen voor effectieve, efficiënte, transparante en houdbare belastingmaatregelen en belastingdiensten. Zij pleiten ook voor de geleidelijke afschaffing van subsidies die schadelijk zijn voor het milieu.

---

³ Doc. 14714/13.

7. De EU en haar lidstaten zullen de deelname van alle landen aan internationale samenwerking op belastinggebied verder aanmoedigen, en kaders voor regionale samenwerking tussen belastingdiensten verder ondersteunen. Aangezien de inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen een belangrijke rol kunnen spelen bij ontwikkeling, zullen de EU en haar lidstaten het initiatief inzake transparantie van winningsindustrieën (EITI) verder ondersteunen en een efficiënt gebruik van de inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen aanmoedigen. Zij zullen tevens de internationale en interne verplichtingen van de EU en haar lidstaten inzake transparantie en verantwoordingsplicht nakomen. Een aantal van die verplichtingen is vastgelegd in EU-wetgeving, bijvoorbeeld de jaarrekeningenrichtlijn en de transparantierichtlijn⁴.
8. De EU en haar lidstaten zullen bestaande initiatieven voor schuldverlichting blijven steunen en het verantwoord opnemen en verstrekken van leningen blijven stimuleren, en zullen de coördinatie, de dialoog en transparantie bij belanghebbenden blijven ondersteunen. Tevens zullen zij bepleiten dat opkomende crediteurlanden aan schuldbesprekingen in verschillende fora, zoals de Club van Parijs, deelnemen.

Internationale publieke financiering

9. De Raad onderstreept dat officiële ontwikkelingshulp (ODA) een belangrijk deel uitmaakt van en als katalysator fungeert voor de totale financiële middelen die beschikbaar zijn voor ontwikkelingslanden, met name de meest behoeftige ontwikkelingslanden. Een centrale prioriteit voor de lidstaten is zich te houden aan de formele toezegging van de EU om uiterlijk in 2015 collectief 0,7% van hun bni te besteden aan officiële ontwikkelingshulp. De EU en haar lidstaten bevestigen al hun afzonderlijke en collectieve ODA-toezeggingen, met dien verstande dat de uitzonderlijke begrotingsomstandigheden in aanmerking worden genomen⁵.
10. De Raad onderstreept het belang van effectievere ontwikkelingssamenwerking, de essentiële rol van het mondiale partnerschap van Busan en zijn voornemen om uitvoering te geven aan het slotdocument van Busan. De EU en haar lidstaten beogen een transparantere financiering van duurzame ontwikkeling en benadrukken dat er een geactualiseerde en coherente verslaglegging en monitoring moet komen, die aangepast is aan de doelstellingen na 2015. In dit verband zullen de EU en haar lidstaten, met het oog op actieve deelname aan de besprekingen in de OESO/DAC, verder samenwerken met betrekking tot de meting van externe ontwikkelingsfinanciering, daaronder begrepen de rol van de officiële ontwikkelingshulp en het kader waarin deze wordt verstrekt.

⁴ Richtlijn 2013/34/EU van 26 juni 2013 (PB L 182 van 29.6.2013, blz.19) en 2013/50/EU van 22 oktober 2013 (PB L 294 van 6.11.2013, blz.13).

⁵ Zoals vermeld in de conclusies van de Raad van 29 mei 2013: "Jaarverslag 2013 aan de Europese Raad over de EU-doelstellingen inzake ontwikkelingshulp" (doc. 9334/13).

Particuliere financiering

11. De particuliere sector is de belangrijkste aanjager van groei en werkgelegenheid en speelt een essentiële rol in de overgang naar een inclusieve groene economie. De EU en haar lidstaten zijn bereid om ondersteuning te verstrekken aan ontwikkelingslanden die ambitieuze economische veranderingen doorvoeren teneinde een veilig en voorspelbaar klimaat te creëren waarin het potentieel van het bedrijfsleven kan worden benut, met onder meer billijke en stabiele belastingregelingen en een efficiënte toegang tot binnenlandse en buitenlandse markten, met inbegrip van voor iedereen toegankelijke financiële diensten. De EU en haar lidstaten onderkennen de inspanningen in het kader van het "Global Compact"-initiatief van de VN om de particuliere sector aan te zetten tot wezenlijke actie inzake duurzame ontwikkeling; tevens zullen zij er bij bedrijven op aandringen de internationaal overeengekomen beginselen en normen van maatschappelijk en ecologisch verantwoord ondernemerschap en van verantwoordingsplicht na te leven, met name de fundamentele arbeidsnormen van de IAO en de OESO-richtsnoeren.
12. De EU en haar lidstaten zijn bereid om nieuwe partnerschappen en samenwerkingsovereenkomsten met de particuliere sector aan te gaan, met het oog op het propageren van particuliere financieringsstromen, inclusief BDI, die de economische, ecologische en sociale duurzaamheid ten goede komen.
13. De EU en haar lidstaten zullen doorgaan met het strategischer en doelmatiger inzetten van subsidies om publieke en particuliere middelen te genereren voor beleidsprioriteiten; zij zullen daarbij ten volle rekening houden met de schuldhoudbaarheid en de verantwoordingsplicht, en marktverstoringen en begrotingsrisico's vermijden. De EU en haar lidstaten zullen beste praktijken opstellen over de vraag hoe, wanneer en waar gemengde financiering het meeste effect kan sorteren, met name via het "EU Platform for Blending in External Cooperation".
14. Vanuit het besef dat geldovermakingen voor veel ontwikkelingslanden zeer belangrijk zijn, wijzen de EU en haar lidstaten erop dat de G8 en de G20 zich ten doel hebben gesteld de gemiddelde kosten voor overmakingen door migranten, die nu 10% bedragen, uiterlijk in 2014 tot 5% terug te brengen, en herhalen zij dat deze overmakingen sneller, gemakkelijker en goedkoper moeten worden gemaakt om het ontwikkelingseffect van migratie en mobiliteit te optimaliseren. Voorts zullen zij zich inspannen om de meting deze geldstromen te verbeteren, uit te breiden en te standaardiseren.
15. De EU is nog steeds de grootste handelspartner van de ontwikkelingslanden en blijft de markt die het meest voor hen openstaat. De EU en haar lidstaten hebben hun belofte om de "hulp voor handel" uit te breiden, gestand gedaan door ontwikkelingslanden te helpen om de baten van de handel beter te benutten. Zij zullen er nu naar streven de hulp voor handel van de EU beter te coördineren en doeltreffender te maken, en deze af te stemmen op de ontwikkelingsstrategie van de partnerlanden.

Beter gebruik van bestaande publieke en particuliere middelen: innovatieve financieringsvormen

16. Aangezien de omvang van de particuliere financiering groter is dan alle publieke financieringsbronnen samen, zullen de EU en haar lidstaten ondersteuning blijven bieden voor een stimulerende omgeving op nationaal en internationaal niveau waarmee dit potentieel kan worden benut, onder meer door middel van investeringsfaciliteiten van de EU op dit gebied. De Raad beklemtoont hoe belangrijk het is om het aanzienlijke potentieel van innovatieve bronnen, mechanismen en instrumenten voor publieke en particuliere financiering beter te benutten. Innoverende financieringsformules kunnen bijdragen tot het genereren van nieuwe financieringsstromen, het aantrekken van particuliere investeringen en marktfinanciering en het maximaliseren van het effect van de beschikbare publieke en particuliere middelen. De Raad neemt nota van de werkzaamheden van de stuurgroep innovatieve ontwikkelingsfinanciering. Tevens dringt hij erop aan dat deze innovatieve bronnen, mechanismen en instrumenten door alle belanghebbenden op grotere schaal worden onderzocht en toegepast.

C. Volgende stappen voor de EU

17. De EU en haar lidstaten zien uit naar een constructieve en open dialoog met alle belanghebbenden over post 2015-financiering en -verslaglegging. Op basis van deze dialoog zullen zij het standpunt van de EU en haar lidstaten inzake financiering en andere uitvoeringsmiddelen, onder meer op het gebied van beleidscoherentie voor ontwikkeling en bestrijding van illegale geldstromen, nader bepalen en - indien nodig - aanpassen, en synergieën tot stand brengen tussen de diverse financieringsstromen."

Jaarverslag over het ontwikkelingsbeleid in 2012

De Raad heeft de volgende conclusies betreffende het jaarverslag 2013 over het ontwikkelingsbeleid en het beleid inzake externe bijstand van de Europese Unie en de tenuitvoerlegging daarvan in 2012 aangenomen:

1. De Raad is ingenomen met het jaarverslag 2013 over het ontwikkelingsbeleid en het beleid inzake externe bijstand van de Europese Unie en de tenuitvoerlegging daarvan in 2012, alsook met de door de Commissie en de EDEO geleverde inspanningen om de kwaliteit en de gebruiksvriendelijkheid van het verslag doorlopend te verbeteren. De Raad ziet het jaarverslag als een belangrijke bijdrage aan het streven naar verantwoording en transparantie en aan het streven het ontwikkelingsbeleid en de externe bijstand van de Unie resultaatgerichter te maken.
2. De Raad wijst eens te meer op het belang van het nieuwe ontwikkelingsbeleidskader van de Unie, dat meer gedetailleerd aan de orde is gekomen in zijn conclusies van mei 2012 over "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering". Uit het jaarverslag moet blijken hoe de voornaamste aspecten van de agenda voor verandering tot uitvoering zijn gebracht, vooral wat de programmering betreft, en welke resultaten dat heeft opgeleverd uit het oogpunt van bevordering van mensenrechten, democratie, rechtsstatelijkheid en goed bestuur, alsmede uit het oogpunt van inclusieve en duurzame groei. De Raad onderstreept voorts dat in het jaarverslag ook moet worden vermeld hoe het staat met de doelstelling dat ten minste 20% van de ontwikkelingshulp van de Unie naar ondersteuning van sociale insluiting en menselijke ontwikkeling gaat, en hoe de maatregelen van het EU-ontwikkelingsbeleid zullen bijdragen aan het met betrekking tot het meerjarig financieel kader 2014-2020 in de conclusies van de Europese Raad van februari 2013 gestelde doel om ten minste 20% van de EU-uitgaven te besteden aan een betere energiezekerheid en aan de ontwikkeling van een koolstofarme, hulpbronnen-efficiënte en veerkrachtig op klimaatinvloeden reagerende economie.
3. De Raad verzoekt de Commissie en de EDEO om in de komende jaarverslagen ook aandacht te blijven besteden aan de uitvoering en de resultaten van begrotingssteun, indachtig de conclusies van de Raad van mei 2012 over de toekomstige strategie inzake EU-begrotingssteun aan derde landen.
4. De Raad neemt nota van het werk dat is verzet om met betrekking tot de ontwikkelings-samenwerking van de EU tot een kader voor resultaten te komen en dringt in dit verband aan op stelselmatige resultatenrapportage. De Raad verzoekt de Commissie en de EDEO voorts om gedetailleerde rapportage inzake thematische programma's en projecten die door middel van gecombineerde faciliteiten worden gefinancierd.
5. De Raad is ingenomen met het gehoor dat is gegeven aan de aanbevelingen in zijn conclusies over het jaarverslag 2012, in het bijzonder met betrekking tot een meer empirisch onderbouwde benadering van beleidscoherentie voor ontwikkeling (Policy Coherence for Development - PCD), betere rapportage inzake coördinatie, ondersteuning van transitielanden, het vergroten van de veerkracht in onstabiele situaties en de voortgang bij de uitvoering van een op rechten gebaseerde aanpak van ontwikkelingssamenwerking. Voorts dringt de Raad aan op voortzetting van de rapportage inzake de samenwerking met het maatschappelijk middenveld, de plaatselijke autoriteiten en de particuliere sector.

6. De Raad heeft waardering voor de inspanningen om de rapportage inzake het integreren van sectoroverschrijdende onderwerpen in het ontwikkelingsbeleid te verbeteren, en verzoekt de Commissie en de EDEO om in toekomstige jaarverslagen gendergelijkheid prominenter onder de aandacht te brengen en, in voorkomend geval, de geboekte vooruitgang te illustreren aan de hand van concrete voorbeelden, zoals de uitvoering van het genderactieplan. De Raad ziet uit naar de rapportage over de inspanningen in verband met de uitvoering van de New Deal voor de inzet in fragiele staten.
7. Nu 2015, het streefjaar voor de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, nog maar twee jaar verwijderd is, dringt de Raad erop aan dat er ook in het jaarverslag 2014 verder wordt gerapporteerd over de bijdrage van de EU aan die inspanningen, alsook over de voorbereidingen voor een nieuw kader voor periode na 2015.
8. De Raad wenst voorts dat er in het jaarverslag uitvoerig wordt vermeld hoe de geboekte vooruitgang zich verhoudt tot de verwachte vooruitgang en tot de gestelde doelen, en op welke terreinen de ontwikkelingssamenwerking van de EU voor uitdagingen is komen te staan. De analyse van het doorgemaakte leerproces zou van nut kunnen zijn bij de toekomstige programmering en uitvoering van de ontwikkelingshulp.
9. De Raad moedigt de Commissie en de EDEO ertoe aan de opstelling van hun jaarverslagen verder te vervolmaken en daarbij rekening te houden met de conclusies die de Raad naar aanleiding van het jaarverslag 2013 heeft opgesteld."

EU-steun voor democratisch bestuur

De Raad heeft ingestemd met de volgende conclusies inzake het verslag van de Commissie over EU-steun voor democratisch bestuur met bijzondere aandacht voor het bestuursinitiatief:

- "1. De Raad is ingenomen met het verslag van de Commissie over EU-steun voor democratisch bestuur met bijzondere aandacht voor het bestuursinitiatief¹ en met het overzicht van de lering die getrokken is uit de EU-activiteiten in het kader van het bestuursinitiatief voor de landen van Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen) en de bestuursfaciliteit voor landen die onder het Europees nabuurschapsbeleid vallen.
2. De Raad stelt vast dat de inzet, de eigen inbreng en een leidende rol van de partnerlanden van doorslaggevend belang zijn voor het stimuleren van democratisch bestuur, en dat de eigen inbreng van een land een op de behoeften afgestemde aanpak vereist alsmede de betrokkenheid van alle relevante binnenlandse actoren (organisaties uit het maatschappelijk middenveld, plaatselijke autoriteiten, nationale parlementen, de particuliere sector) teneinde de democratische processen en de systemen van verantwoordingsplicht te versterken. De EU-steun moet steunen op een op rechten gebaseerde aanpak, die alle mensenrechten alsmede de beginselen participatie, non-discriminatie, verantwoordingsplicht en transparantie omvat.
3. De Raad wijst erop dat een gestructureerd beleid en een politieke dialoog betreffende bestuurlijke aangelegenheden, met als uitgangspunt de internationale kaders voor mensenrechten en bestuur, belangrijk zijn om te kunnen bepalen wat de meest geschikte hervormingen en steunmaatregelen zijn, in combinatie met gemeenschappelijk overeengekomen duidelijke, landenspecifieke indicatoren en benchmarks voor het meten van resultaten en prestaties. Los van de behoeften van het partnerland en van de EU-toezeggingen betreffende voorspelbare financiering, stelt de Raad vast dat elementen van een op stimulering gerichte aanpak in de programmering de vooruitgang kunnen bevorderen en kunnen leiden tot democratisch bestuur, waarbij op dynamische wijze moet worden ingespeeld op de toezeggingen en vorderingen met betrekking tot de mensenrechten, democratie, de rechtsstaat en goed bestuur. Tevens merkt de Raad op dat financiële stimulansen niet volstaan voor het bewerkstelligen van democratische hervormingen, en dat een op stimulansen gebaseerde aanpak het effectiefst is wanneer een kritische financieringsmassa beschikbaar is voor het bereiken van significante impact en resultaten, waarbij toewijzingen deel moeten uitmaken van een ruimere strategie voor EU-betrokkenheid.
4. Verder wijst de Raad op het belang van onverminderde steun aan regionale en continentale bestuursinitiatieven zoals de Africa Governance Architecture en het African Peer Review Mechanism (APRM) voor meer eigen inbreng, transparantie en verantwoordingsplicht, en stelt hij vast dat de politieke en financiële steun van de deelnemende landen in Afrika eveneens van doorslaggevend belang is voor de eigen inbreng in het kader van het APRM.

---

¹ Doc. 10939/13.

5. De Raad wijst erop dat de rijke ervaring die de EU op het gebied van democratische transitie heeft opgedaan, beter moet worden benut; daarbij dient te worden gedacht aan de verdere bevordering van de uitwisseling van kennis en ervaring, intermenselijke contacten en, in voorkomend geval, het wereldwijd gebruik van instrumenten zoals technische bijstand en samenwerkingsverbanden.
6. De Raad verzoekt om meer gezamenlijke analyses door de EU en de lidstaten wanneer het gaat om vraagstukken inzake de ondersteuning van het democratisch bestuur. Deze analyses dienen te baat te worden genomen bij de ontwikkeling van op maat gesneden bijstandspakketten en de verdere coördinatie, met name bij gezamenlijke-programmeringsprocessen, alsmede in de ruimere context van politieke en beleidsdialogen en bij de tenuitvoerlegging van het Strategisch kader en actieplan voor mensenrechten en de democratie.²
7. Voorts is de Raad de mening toegedaan dat de partnerlanden moeten worden aangemoedigd hervormingen te initiëren en te bespoedigen door in de toekomstige steun voor bestuur een betere plaats in te ruimen voor toezicht en benchmarking, en dat het toezicht nog meer vruchten kan afwerpen wanneer een veelheid aan belanghebbenden, waaronder het maatschappelijk middenveld, bij dit proces wordt betrokken.
8. De Raad stelt vast dat bijzondere aandacht dient uit te gaan naar problematische situaties, waarin het de regering ontbreekt aan legitimiteit of aan vermogens, en waarin wellicht een ruimer partnerschap met niet-gouvernementele actoren en plaatselijke autoriteiten moet worden nagestreefd. Deze flexibiliteit is vaak bijzonder belangrijk, onder meer in fragiele en door een conflict getroffen staten. Inclusief beleid en een plaatselijke eigen inbreng kunnen in dergelijke omstandigheden worden bevorderd door de beginselen van de New Deal voor de inzet in fragiele staten als uitgangspunt te nemen.
9. De Raad verwacht dat steun voor democratisch bestuur in de toekomst een prioriteit zal blijven in het kader van de ontwikkelingssamenwerking van de EU, overeenkomstig de Raadsconclusies over "Het EU-ontwikkelingsbeleid trefzekerder maken: een agenda voor verandering"³ en in aansluiting op de verdere tenuitvoerlegging van de Raadsconclusies van november 2009 over de ondersteuning van de democratie in de externe betrekkingen van de EU.⁴ Vraagstukken met betrekking tot democratisch bestuur en de rechtsstaat moeten naar behoren aan de orde komen in de besprekingen over een nieuw kader voor na 2015; het gaat hier om essentiële voorwaarden voor de uitroeiing van armoede en voor duurzame ontwikkeling, alsmede om op zichzelf al belangrijke waarden en doelstellingen.
10. De Raad verzoekt de Commissie en de EDEO regelmatig de balans op te maken en tegen 2015 aan hem verslag uit te brengen over de wijze waarop de bovengenoemde beginselen worden toegepast in het kader van de dialoog en ontwikkelingsbijstand, en daarbij aan te geven hoe ervoor kan worden gezorgd dat zij hun neerslag vinden in de strategische besluitvorming en programmering met het oog op een verdere versterking van de EU-steun voor democratisch bestuur."

---

² Doc. 11855/12.

³ Doc. 9369/12.

⁴ Doc. 16081/09.